

24.09.1998. likums "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību" ("LV", 291/292 (1352/1353), 13.10.1998.) [spēkā ar 27.10.1998.] ar grozījumiem:

- [16.03.2000. likums \("LV", 121/122 \(2032/2033\), 05.04.2000.\)](#) [spēkā ar 19.04.2000.]
- [23.09.2004. likums \("LV", 157 \(3105\), 05.10.2004.\)](#) [spēkā ar 19.10.2004.]
- [03.11.2005. likums \("LV", 186 \(3344\), 22.11.2005.\)](#) [spēkā ar 06.12.2005.]
- [19.06.2008. likums \("LV", 100 \(3884\), 02.07.2008.\)](#) [spēkā ar 10.07.2008.]

Redakcijas: [[27.10.1998](#)] [[09.01.2000](#)] [[19.04.2000](#)] [[19.10.2004](#)] [[06.12.2005](#)] [[10.07.2008](#)]

Aktuālā redakcija

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **bīstamās iekārtas** — iekārtas un to kompleksi, kas neatbilstošas lietošanas un uzturēšanas rezultātā var apdraudēt cilvēku dzīvību un veselību, vidi un materiālās vērtības un kas to lietošanas laikā ir pakļautas šajā likumā noteiktajai valsts uzraudzībai un kontrolei un normatīvajos aktos noteiktajām pārbaudēm;

2) **bīstamās iekārtas valdītājs** — fiziskā vai juridiskā persona, kura ir bīstamās iekārtas īpašnieks vai turētājs;

3) **bīstamās iekārtas apkalpojošais personāls** — bīstamās iekārtas valdītāja norīkotas apmācītas personas, kuru rīcība ietekmē bīstamās iekārtas darbību vai tehnoloģiskā procesa norisi;

4) **bīstamās iekārtas pārbaude** — inspicēšanas institūcijas darbība, kuras mērķis ir bīstamās iekārtas lietošanas laikā novērtēt tās atbilstību normatīvajos un normatīvtehniskajos aktos noteiktajām konkrētajām prasībām vai, pamatojoties uz profesionālu spriedumu, — normatīvajos aktos noteiktajām galvenajām drošības prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.09.2004. un 19.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 10.07.2008.)

2.pants. Likuma mērķis ir panākt bīstamo iekārtu drošu, cilvēka dzīvībai, veselībai un īpašumam, kā arī videi nekaitīgu lietošanu un uzturēšanu, noteikt tiesisko un organizatorisko pamatu bīstamo iekārtu montāžai, remontam, tehniskajai apkopei, modernizācijai un pārbaudēm, kā arī noteikt valsts uzraudzības un kontroles institūciju funkcijas bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības jomā.

3.pants. (1) Šā likuma prasības attiecināmas uz bīstamajām iekārtām, to valdītājiem un apkalpojošo personālu un personām, kuras lieto bīstamās iekārtas vai veic šo iekārtu montāžu, remontu, tehnisko apkopi, modernizāciju un pārbaudes, kā arī valsts institūcijām, kas veic uzraudzību un kontroli šajā jomā.

(2) Bīstamo iekārtu sarakstu un prasības, kas jāievēro, organizējot un veicot darbus ar bīstamajām iekārtām, kā arī bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības kārtību nosaka Ministru kabinets.

(3) Šā likuma prasības nav attiecināmas uz bīstamajām iekārtām, kuras:

1) uzstādītas lietošanai ūdens, gaisa vai dzelzceļa transporta līdzekļos un kuru lietošanas drošību nosaka Latvijas Republikai saistoši starptautiskie līgumi;

2) negadījuma rezultātā var izraisīt radioaktīvu vielu noplūdi;

3) tiek izmantotas militāriem nolūkiem.

(4) Bīstamo iekārtu avāriju izmeklēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2000., 23.09.2004., 03.11.2005. un 19.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 10.07.2008.)

4.pants. Personām, kuras savā komercdarbībā veic bīstamo iekārtu montāžu, remontu, tehnisko apkopi un modernizāciju, ir pienākums 10 darba dienu laikā paziņot Valsts būvinspekcijai par komercdarbības uzsākšanu un izbeigšanu šajā jomā.

(03.11.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 10.07.2008.)

II nodaļa

Bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības organizācijas vispārīgie principi

5.pants. Bīstamo iekārtu reģistrācija, kontrole, uzraudzība un pārbaude veicama šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

6.pants. Bīstamo iekārtu uzraudzību un kontroli veic, kā arī tehniskās uzraudzības normatīvo aktu prasību ievērošanu uzrauga Valsts būvinspekcija saskaņā ar šo likumu, Valsts būvinspekcijas nolikumu un citiem normatīvajiem aktiem un citas institūcijas Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. (19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.07.2008.)

7.pants. Bīstamo iekārtu pārbaudi veic juridiskā persona, kuru normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir akreditējusi valsts aģentūra "Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs" vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts akreditācijas institūcija atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām attiecīgo bīstamo iekārtu jomā (turpmāk — inspicēšanas institūcija). Ekonomikas ministrija publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" to inspicēšanas institūciju sarakstu, kuras akreditētas veikt bīstamo iekārtu tehniskās pārbaudes.

(03.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.12.2005.)

III nodaļa

Vispārīgās prasības bīstamajām iekārtām

8.pants. (1) Bīstamajām iekārtām:

1) jāatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un jābūt apgādātām ar atbilstību apliecinātiem dokumentiem;

2) jābūt Ministru kabineta noteiktajā kārtībā reģistrētām bīstamo iekārtu reģistrā, kuru uztur Valsts būvinspekcija;

3) jābūt apgādātām ar lietošanas dokumentiem un brīdinošiem uzrakstiem latviešu valodā;

4) jābūt pārbaudītām normatīvajos aktos paredzētajā apjomā un termiņos;

5) jābūt apgādātām ar inspicēšanas institūcijas izsniegtu pārbaudes zīmi, kas novietota uz bīstamās iekārtas vai, ja tas nav iespējams, tiek glabāta iekārtas tehniskajā pasē un apliecina, ka attiecīgā iekārta noteiktā kārtībā ir izturējusi pārbaudi.

(2) Pārbaudes zīmes paraugu apstiprina Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.09.2004., 03.11.2005. un 19.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 10.07.2008.)

IV nodaļa

Bīstamo iekārtu pārbaudes vispārējā kārtība

9.pants. Bīstamo iekārtu pārbaūžu periodiskumu un apjomu nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

10.pants. Samaksu par bīstamās iekārtas pārbaudi uz savstarpējas vienošanās pamata nosaka līgumā, kuru inspicēšanas institūcija noslēdz ar bīstamās iekārtas valdītāju.

11.pants. Informāciju par bīstamās iekārtas pārbaudi ieraksta bīstamās iekārtas pasē, pārbaudes rezultātus — protokolā, un vienu pārbaudes protokola eksemplāru triju darba dienu laikā pēc

pārbaudes pabeigšanas nodod bīstamās iekārtas valdītājam.

(23.09.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.10.2004.)

12.pants. Ja bīstamās iekārtas pārbaudē konstatēts, ka attiecīgā iekārta apdraud cilvēku dzīvību un veselību, vidi un materiālās vērtības, par to nekavējoties brīdina bīstamās iekārtas valdītāju un paziņo Valsts būvinspekcijai, kā arī, ja apdraudēta vide, — Vides valsts inspekcijai. Vienu pārbaudes protokola eksemplāru vienas dienas laikā nosūta Valsts būvinspekcijai un, ja apdraudēta vide, — arī Vides valsts inspekcijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 10.07.2008.)

13.pants. Inspicēšanas institūcijām ir pienākums reģistrēt bīstamās iekārtas bīstamo iekārtu reģistrā un atjaunot datus par veiktajām bīstamo iekārtu pārbaudēm.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.07.2008.)

V nodaļa

Bīstamo iekārtu valdītāja pienākumi un tiesības

14.pants. Bīstamo iekārtu valdītājam ir pienākums:

1) *(izslēgts ar 19.06.2008. likumu)*;

2) uzturēt bīstamās iekārtas atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

3) nodrošināt bīstamo iekārtu apkalpojošā personāla apmācību un instruktāžas, kas paredzētas normatīvajos aktos par darba aizsardzību, ņemot vērā bīstamās iekārtas veidu, sarežģītības un bīstamības pakāpi, kā arī darbinieku izglītību un iepriekšējā darba pieredzi;

4) nodrošināt normatīvajos aktos paredzēto bīstamo iekārtu pārbaūžu veikšanu;

5) pārtraukt bīstamo iekārtu darbību, ja konstatēts, ka tās apdraud cilvēku dzīvību un veselību, vidi un materiālās vērtības;

6) ziņot Valsts būvinspekcijai un, ja apdraudēta vide, — arī Vides valsts inspekcijai par bīstamo iekārtu avārijām, kā arī pēc minēto institūciju pieprasījuma sniegt avāriju izmeklēšanai nepieciešamos dokumentus un paskaidrojumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.09.2004. un 19.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 10.07.2008.)

15.pants. Bīstamo iekārtu valdītājam ir tiesības:

1) ar darba devēju sabiedrisko organizāciju starpniecību piedalīties normatīvo aktu izstrādē;

2) informēt Valsts būvinspekciju un akreditācijas institūciju par gadījumiem, kad inspicešanas institūciju darbība neatbilst normatīvo aktu prasībām, un pieprasīt, lai šīs institūcijas likumā noteiktajā kārtībā atlīdzina savas darbības rezultātā nodarītos zaudējumus;

3) izvēlēties inspicešanas institūciju, ar kuru slēgt līgumu par bīstamo iekārtu pārbaūžu veikšanu;

4) veikt savā valdījumā esošo bīstamo iekārtu tehnisko apkopi un remontu, ja šīm iekārtām saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav paredzēta īpaša apkopes un remonta veikšanas kārtība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 10.07.2008.)

16.pants. Ja bīstamās iekārtas nodod valdījumā citai personai, šā likuma 14. un 15.pantā minētie bīstamo iekārtu valdītāja pienākumi un tiesības ar bīstamo iekārtu faktiskās nodošanas brīdi pāriet jaunajam valdītājam.

VI nodaļa

Vispārējā kārtība, kādā apmāca un atestē personas,

kuras veic darbus ar bīstamajām iekārtām

(Izslēgta ar 23.09.2004. likumu, kas stājas spēkā 19.10.2004.)

VII nodaļa

Atbildība par bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības

normatīvo aktu neievērošanu

19.pants. Fiziskās un juridiskās personas, kas saskaņā ar šo likumu un citiem likumiem veic darbus ar bīstamajām iekārtām, likumā noteiktajā kārtībā atbild par zaudējumiem, ko tās nodarījušas.

20.pants. Atlīdzināmo zaudējumu apmēru nosaka tiesa saskaņā ar likumiem.

21.pants. Bīstamo iekārtu valdītāji vai personas, kuras veic darbus ar bīstamajām iekārtām, likumā noteiktajā kārtībā ir atbildīgas par šajā likumā noteikto prasību neievērošanu.

Pārejas noteikumi

1. Licences, kas izsniegtas bīstamo iekārtu projektēšanai, izgatavošanai, montāžai, remontam, tehniskajai apkopei un modernizācijai, ir derīgas līdz 1999.gada 1.janvārim.

2. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 8.nr.).

Likums Saeimā pieņemts 1998.gada 24.septembrī.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1998.gada 13.oktobrī